

Stenalt Herregårdslandskab

DDO©COWI

Naturgeografisk beskrivelse

Herregårdslandskabet består af to naturgeografiske områdetyper hvis overgang er svær at ane i landskabet.

Den sydvestlige del er hævet marint forland som er resultat af den landhævning, som har stået på siden isens tryk på landmasserne forsvandt ved afslutningen af sidste istid. Området er en jævn flade med få afvandingsgrøfter mellem store markenheder. Den nordøstlige del er moræne, og er del af et større sammenhængende morænelandskab på det nordlige Djursland.

Stenalt Møllebæk løber igennem Stenalt Skov og forbindes med sø- og moseområder omkring Stenalts hovedbygninger.

Kulturgeografisk beskrivelse

Herregården Stenalt ligger i bunden af det marine forland, tæt ved overgangen til morænen, og samspillet mellem de lave marine forlandsområder og det blødt bølgende morænelandskab er karaktergivende for området.

Stenalt Skov er gammel skov, som kan dateres tilbage til 1789. Der er bevaret mange diger omkring skoven. Syd for herregården løber en gammel kastanjeallé.

Såvel de lave engjorder som morænelandskabet nord for Stenalt er opdyrket.

© Skyphoto

Herregården Stenalt kan dateres tilbage til 1375. Den ældste del af avlsgården er en staldlænge fra 1678. Den nuværende hovedbygning i italiensk stil er fra først i 1800-tallet. Avlsgården Kristianslund (hovedbygning opført 1866) syd for Stenalt Skov er også en del af godset. I Stenalt skov ligger desuden en skovridderbolig.

Herregårdslandskabet med dets store markenheder, gammel løvskov, kastanjeallé, hovedbygninger og avlsbygninger udgør en kulturhistorisk helhed.

Visuel beskrivelse

Karaktergivende for området er kontrasten mellem det marine forlands store englodder, skovmassivet og husmandsstrukturen mod nord.

Det flade, og meget særprægede marine forland med de flade enge - sammenholdt med skovmassiverne - at der er tale om et landskab af stor skala.

Ved færdsel gennem rum og landskabsstemninger opleves områdets karakter som værdifuld, og man er ikke i tvivl når man skifter fra for eksempel skovmassiv til engarealer.

De karakteristiske og letopfattede skift i landskabselementer gør, at området er visuelt roligt. Området er endvidere kun tilgængeligt ad ganske få veje, og må derfor betegnes som stille.

Landskabskarakteren har sin oprindelse i storlandbrugets tid; i perioden 1536 - 1750. Der er således tale om en tidsdybde på 300-450 år.

Landskabet er stadig præget af herregårdslandskabets store markenheder, hovedbygninger, alléer og skovpartier. Intaktheden i forhold til den kulturhistoriske oprindelse vurderes derfor at være god.

Stenalt Herregårdslandskab er udpeget som Bevaringsværdigt Landskab i Kommuneplan 2013. Nøglekaraktererne er store markenheder, skovmassiver med markante skovbryn, herregårdsbygninger, kastanjeallé og park.